

משמר השבוע

רם

לישב בשכ"ה
חוף ההתאבקות
ובארץ והנה
ומעליה מן
ידה מכפניה.

ונתקיים בנו מקרא שכתוב: לא שלחתי ולא שקטתי
ולא נחתי — ויבא רוג' (איוב ג'). ובשעה שאנו
מרדעים כנגד קושי השעבוד מן החוץ אין לנו
מסורים לדחריע כנגד לקוי ההבנה מכפניה.

אכן, אין זה מתפקידנו להעמיק חקר בצעדי
הדיפלומטיקה הצרפתית ואין זה מחובתנו להבין מדי
המריץ את המניסטריון למושבנות להוציא דוקא עתה
לפועל את חוקי ההגבלה מאז פרסומם של הספר
הלבן. אבל בשום אופן ובכל ההסברים והמנוקים
הגלויים והנסתרים לא תתראה החוקה החדשה בצורה
אחרת לעינינו מאשר גזירה קשה ומעליבה כאחד.

היא קשה-מצד פרטי התקנות המונעים כל
אפשרות של ביצור הישוב היהודי בארץ מבחינת
ההתרחבות ההכרחית, והיא מעליבה-מצד הלאומי
הכללי של התקנות השולל מאת העם היהודי את
הזכות האנושית במדה שזה ליתר תושבי הארץ.

אולם, אם הנקודות השליליות האלו הן נכונות
בכחן של המדיניות הבריטית כפי שהובעה בתעודת
הספר הלבן, ועוד מאז פרסום התעודה הזאת הובערה
כלעומת זה חרירה היהודית ומחאתה כלפי הרצון
בלבד — כפולים שבעתיים הם חומרי הגזירה וגודל
העלבון כאשר המדיניות הזאת הגיעה לכלל מעשה
ומרובים הם פי כמה וכמה כאשר מצאו את היהדות
בשעת מנוכה מצד אחד ובשעת קשרי אמונים
ותקוות מצד שני.

— כחות חשוכים ואויבים צמאי דם הכריזו
מלחמה ביהדות, ואנב סיכונים מפוקקים בהצלחתם,
במלחמה כללית שנסתבכו בה, הרי הם מחנקים
בכל אכזריותם ביהודים וביהדות שהם פוגשים
בדרך. כלשמי הדמוקרטיה הכריזו מלחמה כנגד מלכות
הרשעה ואכזריותה, ה' זה דבר המובן מאליו שקבוצי
היהודים אשר בכל המקומות תלו תקוות מרובות
בהתגברות עמי החפש על שלטונות הדוכי והנאצה
וקשרו מיד אמונים לברית המעצמות דמוקרטיות,
על סנת לעזור ולהעזר במערכה הזאת הקשרה,
וכנראה גם ארוכה.

הרנאים המיוחדים האלה חיוקו והידקו עוד
יותר את הקשר הסגולי שהוקם בעזרת ההשגחה
מאז תום המלחמה העולמית האחרונה בין עם
ישראל וארץ ישראל לבין בריטניה והגדולה
והיו אפוא גורם חזק שריה צריך להשפיע
לטובת דחית הגזירה שנוכחה בספר הלבן: התרופות
עמדות הקיום של דחיות הגזירה בגולה מחוקק את
הדרישה ומגבירה את ההכרח שארץ ישראל תמלא
יותר ויותר את רפיקודה להקלת סבלות העם

הרב ש. ב. שולמן, מנהיג, מרכז ירושלים.

לזכר עולם יהיה צדיק
רבי שמואל סלאנט ותקופתו

(המשך)

אין עושים נמשות לצדיקים, מעשיהם
הטובים ידבריהם הם הם זכרונם. (תויל)

בזמן שרבונו הגהיץ הרומייל דיסקין נצוקי שמש ברבנות
בבריסק היה תחת רשותו שוחם דמא ר' חיים יוסף ארי' פרעגר
בעמחים, מנחת יוסף ב' חלקים גדולים, על הלכות חשיטה
ובריקות לקושי כל הדינים השונים והדעות ראשונים ואחרונים
(אנב: המחבר מביא שם) גם הרבה תשובות הלכה למעשה
בענינים חמורים אלו מאת מרן הגהיץ מבריסק הנ"ל ומביא שם
מעשה נורא ששמע מפי רבנו שאירע לו בעצמו ובנוכחות כל
אנשי העיר. בעת היותו אבריק קובנא בא לפניו איש אחד מחושב,
העיר וסיפר לו איך שאביו הנפטר זה לא סבבר בא אליו בחלום
ומתחנן לפניו היות שנתגלגל כשור שחור אצל ערד ידוע בכפר
הסמוך לקובנא ודירתו של הערד עומדת בקצה הכפר, והשור הזה
עומד למכירה בסך שמונים רובל ברם הערד בעדיו מוכן להוודי
את המחיר עד ארבעים רובל, ולמעשה ישחרר לקנותו ממנו
ולמסרהו לבית המסכנים לשיחטה וישניחו בשבע עינים שיצא
כשר ועיי הברכות שיברכו על בשרו תחוקן נשמתו החסומה
בפעם הראשונה ענה לו רבינו באירוניה: למה לא הביא לך אביך
הנפטר גם כסף לקנות השור ההוא והוצאות הנסיעה לשם...
והלך לו האיש.

שוב חלם האיש אותו החלום בדיוק ותור ובא לפניו, ורחה
אותו רבנו: דברי חלומות אינם מעליין... ומאז חרד האיש להופיע

מנהיג דיושבו בארץ, מכש"כ שאין לנו רוצים
להאמין שהתופעות המבישות היו מורכבות ומתחוללות
ע"י המנהיגים הללו בכונה מחושבת. ההמונים היהודים
בארץ שנשאו בעז ארץ התקפות הדמים במשך שלש
שנות הסירור הערבי הנושאים בכאב לב את משימת
מליוני היהדות בגולה — המונים אלה נפגעו קשה
עם הנסיון להשמים את הקרקע מתחת רגליהם גם
כאן בארצם, ולא הוצרכו להררחה מיוחדת כדי לעוררם
במחאתם. יתכן, אפילו שהמנהיגים היהודים לא עצרו
כח לרסן את סערת ההמונים אחרי שהתפרצה בכל
תקופה אבל דבר ברור הוא, שאחריות גדולה נופלת
על אלה שלא ראו את התוצאות מראש ולא עמדו
מלכתחילה בפני העם, ובפני הרמזונים להזהירם
כנגד מעשים בלתי כשירים.

ההסגנות השקטות ברחובות קריה בצורה
שנתנו להן חסומים בוח ובחוצאות שהביאו בעקבותיהן
— חושבנו שיגיע זמן והכל יודו כי היו משגה גדול
והאניציוניסטים החמורים עם כחות המשטרה והצבא
אין בהם כלל ברכה ליישוב היהודי, אבל לעת-צרה
כנראה שולט ברחוב האגידאל של "כח אגרוף"
להראות גלוי לכל העמים, שגם אנו יכולים, מבלי
להשכיל לדעת את תוצאות ההסתוללות הזאת, שבכל
אופן לא יהיו לסובחננו. מכל הבחינות.

לא רק זאת שהסכונים לעורר ע"י התפרצויות
המוניות, בלתי ישרות את המצפון הישר של פלוגי
והלאומי — הנם מפוקקים, ולא רק זאת שתופעות
כאלה נושאות בחובן דורס כלכלי, שבאופן יחסי
אילו נופל מסכנת דהרס המאמרת מצד הגזירה מן
החוץ, ולא רק זאת שאין תופעות הסתוללות
הגבולות במדה ידועה גם עם הוללות ופעולות גרוי
אינן הולמות ארץ רגשותינו בשעה זו ואינן
מבטאות את עומק מחאתנו כלפי המעצלות בזכויותינו
תינו היסודיות, ומכש"כ שאין בהן הרופה למכרנו
שהוכינו בית מאהבינו, ולא רק זאת שאין דבר זה
רצוי בשום זמן, ובימים האלה לא כש"כ, לקלקל את
יחסינו עם כחות השלטון הפנימיים של הארץ עם
כחות הצבא שבאו לכאן במטרות אחרות שאנו
שותפים להן ועלינו לעודד אותן, כחות שבדרך כלל
אינם נושאים לגמרי באחריות הגזירה — אלא שאנו
צריכים להביא בחשבון גם את הרוצאות של
הרגל עבירה, כשאנו משאירים לנוצר הגלגל
ולהמונים הנמשכים אחריהם את הזכות להשתלט על
הרחוב ועל חיי הרחוב ברוח, גבורה, המסטים כמעט
חמיד ברוח טירוף ומעשי פשע לאחריהם ולעצמם.

אפשר, שיביטו על הדברים הנאמרים כאן
בתמחוק ואולי גם בכעס; אחרים אולי יבואו בתוכחה
שלא כל רחשי וחששות לב צריך להעלות על הכתב
ועוד יותר עתה בעצם ימי המערכה, אבל אנו אומרים
זאת גלוי דוקא עתה: דים הימים המעשים שעברו
עלינו לסאת בעל כל ההספרים הפנימיים והחיצוניים
שנזכרו לעיל, אולם אילו ידענו שהגיע הסירוף
לסיום — החרשנו אלא שאנו חוששים מאד מפני
המשך, אם חיו הימים הבאים לא יביאו אלינו טובה,
ובש"כ כך מצאנו לנכון להתירע כנגד חורשי הרע

בפני רבנו, ברם התלומות לא נפסקו והאיש לא שם לב אליהם
עד שפעם אחת בזמן הפלת המנחה והאיש בעל התלומות עבר
דפני התיבה בבית-הכנסת לעיני אביו כרין אבל בשנה ראשונה,
והנה באמצע חזרת השייך נדם קולו התעקף ונפל לארץ, כשהשיבו
את רוחו סיפר שהתפללים את כל רגשת התלומות שדג, ואיך
שנראה אילו אביו המנוח עתה בהוון ואיים עדין מדוע אינו מסלל
בקשתו, וסיפר גם שהלך כמה פעמים בענין זה אצל הנאביד
הרומיל דיסקין ורחה אותה בקיצור האנשים הללו ערכו מנבית
בבהיבן ובאשר קבצו סכום מספיק מסרוהו ליד האיש דמען ילך
לכפר ויקנה מאת הערד את השור השחור.

וייך האיש ישר אל הכפר וימצא את הערד ואת השור
השחור אצלו בלי שום קושי. כי הכל בדיוק נגדה אילו באותן
התלומות, עמד אתו על המקד עד שהוריד לסך 40 רובל וקנה את
השור השחור, ואמר לו הערל המוכר: איך תנהגה? כי הוא
שובב גדול ונגחן עד שאינו נוהן בשווא לנגוע לו מפני עוונות,
אולם כאשר אך נישא אילו האיש כפף השור את ראשו בהכנעה,
וישם האיש חבל בין קרניו וינהגהו בקלות, והשור הלך אחריו
בענל אחרי הפרה לחמהוהם הגדול של הערד וכל תושבי הכפר
הערצים שנאספו לראות במחזה, וכשהור האיש עם קניתו השור
השחור קדמוהו אנשי העיר בתרועה גדולה והשתחפחות בשמחתו
על שהשיג את מבוקשו והלכו כולם יחד בקול המולה אנשים
נשים וטף אל בית רבנו, וזה היה ביום רביעי בשבת, בהסכמתו
של רבנו הובילוהו ישר לבית המסכנים ובמעמד רבנו ברך
השורב על השחיטה בכוננה עצומה ונמצא כשר וחלק, ולא חפצו
האנשים לקבל את מעותיהם חזרה ע"י מכירת הבשר במקוון
אלא שיחקקו את בשרו לתיה עניים שבעיר לכבוד שבת, ויום ג' —

שבפנים באותה שעה שאנו מתירעים נגד המזמור
מבחוץ.

אכן, יש עוד מה להגיד כלפי ושהסתוללות:
יום השבת העבר, היה יום סוער במחנה הגלגלים,
וחילולי השבת הפומביים והגסים ביותר נעשו בשאט
נפש כאילו יצאו דמפגנים והמשתוללים למלחמת
מצהי.

ואם יבקשו אחרים דיוכחות לגבי ההפסדים
הכרוכים בחנוכה מופ קרתי אפילו לשם מטרה
הכי נעלה — בשבילנו, היהודים שומרי אמונה ומסורה,
שימשו מעשי החלולים הפראיים ביום השבת הוכחה
מספיקה, כי דרכיהם של אלה לא יצלחו.

— אם גם דרכים אלה מובילים לשאיפה
הלאומית, להיות כלל הגוים בית ישראל — הרי הם
רק יגלו את קלונם של השאיפה הזאת, ולא יביאות
אל המטרה... אין לנו מסוגלים להתחרות במקולקלים
שבהם, והדברים ארוכים !

ועוד דבר :
בכל הדברים שבכתב, בעתונות ובכרוזים ובדברי
סחאה נגד הגזירה הרבו להשתמש בימים האחרונים
בפסוקי התנ"ך, דבר העושר בדרך כלל רושם
מלבב מאד (אם כי בפרטות יש לזכור שבכל גליונות
הגיל האלה נוהגים אחי-מנהג בזיון). יתכן שיש
כאן לפנינו מופה יסורי בהכרת הבריות אחרי שנתברר
להם כי רק היעודים האלקיים הם הסומכים ארץ
גורלנו ולא היעודים וההבטחות האנושיים בני הלוף.
כי לא איש ו יוכיח בן אדם וינהגם? יתכן,
שבכל העובר עלינו חידות לבקרים יבש מקור
הביטוי, ואין ברירה אלא לחזור למקורות ראשונים
בעלי החזון הנצחי; ויהיך ג"כ שרק פחד הצנוצורה
אילצה להשתמש בלשון פסוקי ופסוקי אלהים לשם הבעת
רגשות המחאה שב"לב, אבל באיו פנים שיאיר
לנו הדברים האלה — הרי עומדים אנו ותמהים
כיצד אפשר להעלות על הלב ועל בד החיים רק חצאי
— פסוקים ובאותה שעה להתעלם מהסוף פסוק או
החילתו כיצד יתכן לזכור את יעודי התורה והנביאים
לעצמם ו באותה שעה להתעלם מהנאמרים היסודיים
בצורת דריון ו חובות ב ה ו ה שרק על
על פיהם הננו הולכים בסת לקראת העתיד ? !
והמסקנה היחידה היא :

לשאת לבבנו ועינינו לשמים בלחש שפתינו:
ה' ככל צדקתך, ישב נא חרון אפך מעירך ירושלם
הר קדשך, כי בהסאנו ובצנוצורה אבותינו ירושלם
ועמן לחרפה ל כל סביבותינו.

— ואמנם כן באין חזון יפרע עם, ושומר
חורה אשדוה.

בשולי הדברים:
הנה כי כן, מחד פחדתי ויאתני ואשר יגורתי
בא לי, בית הנבחרים הבריטי אישר ברוב מכריע את
מדיניות הממשלה בקשר עם שאלת הקרקעות, ועל
העם היהודי כולו, שהמגדס על ארץ ישראל ניתן
לבריטניה לטובת כולו, ובפני הישוב היהודי בארץ
שהממשלה המנדטורית קבלה עליה התחייבויות בינ
לאומיות לטובתו והתפתחותו — הוטל עתה תפקיד
אחראי גדול מאד : להמשיך את המערכה נגד הגזירה
הקשה! אבל יחד עם זה עומדים כולנו בפני שאלה
אחראיר עוד יותר גדולה: כיצד להתאים את
המערכה הזאת שלא תפגע כלל במערכה האחרת
שבה אנו שותפים עם גורמי הגזירה ? !

— בהפגנות ובתפרצויות המוניות — בודאי
שלא נצליח אף לא בחזית אחת !
ואל יהיו הדברים האלה קלים בעיני מי שהוא !
שמואל שין

סיים הנהיץ מבריקם שלחו מנה יפה לכיתו, וסיני או חרל הנפטר
להסיר את מנוחת בנו הססכן.

וכעין זה מצינו כתוב בס' חווינות למרחיו כוח הלשון:
בשנת שליו בלי ריח טבת ראיתי בחלום נפש הריר יצחק סמינו
המנגן שנפטר זה שלש שנים מחולי הכבד וחולי המעיין ואמר לי
הנפטר הנה אני אבא אליך שתחקנני, למחרת ספרתי החלום לפני
בני הישיבה והנה שם בכפר, עין יותני שעי צפת הובילו הגוים
ענל דשחוט ויברך מהם ויכנס אל בית סדרשי ויעלה על
האיצטבא אשר שם קובעים ישיבה אני והחברים ושם שולחן
המונחים עליו ספרים שאנו נוסרים בהם ויחיצב הענל עם שתי
רגליו על האיצטבא ושתי ידיו על השולחן סבים בפני ועיניו
וולגות דמעה ובני הישיבה רואים ויתמחו ואמרתו להם זה הוא
החלום שספרתי לכם או יצאנו לחוץ וקנינו הענל מאת בעדיו
ונשחטו בכוננה לתקן נפש המה המנוגלל בהענל, וברקנו אותו
אח"כ ונמצא כשר בלי פקפוק כלל, ואמרתו אל החברים קרעו
את הכבד ותמצאוהו נרקב (כמו שהיה הנפטר ר' יצחק סמינו
המנגן לפני מותו חולה במחלת הכבד) ויקרעוהו החברים וימצאוהו
כל הסמפנות נרקבים ותולעים ארוכים רבים דאין ספפר או צויתי
להם שיתורו שלא להשיך. סמינו אפילו כל שהוא לאיבוד וכן
עשו, וינקרו כל התולעים וכל החלב האסור מבשר הענל, וזה
אבדו סמינו כל שהוא מן המותר לאכילה ולא הנחתו לאכול ממנו
שום ד, כי אם אנחנו לבד בכוננה לתקן את הנפש ההוא ע"י
סעודה מצוה שמיטנו או מסכת חגיגה וגם ה' ריח ותנוכה
אח"כ בליה שלאחריו איתי בחלומי נפש הריר יצחק סמינו המנגן
הגיל ואמר תנוח דעתך בשם שהנחת דעתך עכ"ל.

(עוד יבא איפה)

סקירות ומבטים

יא.

הרב משה דוד שיף הל-אביב אנטי-שמיות, אנטי-דתיות ואנטי-חרדיות

שיח וכת

נח הפעם נשוחח על מידת האומץ הדרושה לנו, ונשוחח בענין דיומא.

לכל איש דרושה מידת האומץ, ביחוד דרושה מידה זו לנו היהודים החרדים.

חיים: אנו בימים קשים מאד, דומים אלו דרושים עצבים חזקים אבל בעיקר דרושה לנו התנכרות והתחזקות ואמיצות הלכית להעמדה שעלינו לקבוע לכל מקרה ומקרה העובר עלינו בזמן האחרון.

היהדות החרדית לא צריכה להגדר אחרי הסיסמאות אשר מכניס לנו מדי יום ביום חרשים לבקרים מנהיגי החפשים.

אנו צריכים לקבוע לנו עמדה לכל דבר ורבר מתוך מבט השקפתנו, השקפה הנובעת ממקור הורחנו הקדושה ולא להסתכן בהורס.

עדים היינו להחפצות המאורעות בשנת ה'רצ"ו או נפלטה מפי המנהיגים החפשיים הסיסמה של "הבלגה" אין אנו אומרים ששטחנו ועמדתנו היתה נגד הבלגה, מנהיגי היהדות החרדית מתוך מבט ההשקפה הרחית היו בעד עמדה זו, למרות שאחרים, נ"כ מהלאומים, לחמו נגד שיטה זו.

עדים הגנו כהיום שאותם האנשים שהיו בעד הבלגה או והצחירו לנו במקומות פוטביים: מי אשר ירים יד נגד ערבי תקוצץ ידו! כהיום הם בעד הפגנות נגד הממשלה הבריטית המביאות בלי ספק לידו שפיכות דמים ולידי חירוד היחסים בין העם היהודי והאנגלים.

המנהיגים החפשים מחזיקים לא לפי נקודה יסודית שאין לזנו מסנה אלא החלטותיהם מתקבלות לפי רוח הזמן ובשנת ה'רצ"ו מצאו אז נכון לטובת הפוליטיקה שלהם בהסיסמא של "הבלגה" אבל עתה בשנת ת"ש מוצאים הם שלטונות הפוליטיקה דרושה דרכה בשיטת ההתנגדות ומשום כך חולכים הם בדרך אחרת.

אבל אנחנו היהודים החרדים כשהסכמנו למסימת הבלגה היה זה עפ"י יסודות דתיות ומשום כך גם עתה אנו עומדים על נקודה זו ועלינו להמשיך ללכת גם הלאה בשיטה זו ואי יזין אותנו מעמדתנו האיתנה הזאת שום כח שבעולם.

הבנת הענינים לפי הכרתנו ואומץ בדרכינו וזוהי סיסמתנו בשעה סדופה זו.

משוחח

עד כמה נעצרה המלה "דת" אצל אחינו ובכן יצאה מלפניכם הסיסמה "הדת היא העבודה" את ארץ הקדושה חללה והסרתם בשם ארץ ישראל סתם בהסרת מעטה הקדושה והנהיגם בבם מבטלי הישוב החדש מחקו גם את המלה ישראל וקוראים רק "ארץ" (רק המטשנה בעלת המנדט כותבת במסגרת אי"י) ביסוד האוניברסיטה יצאה הקריאה: מציון תצא חורה ככה חללהם וברכחם על הגאולה ועל התמורה וכעת בראחם, מהתרה חדש להישיבות את, ישיבות הישוב החדש, זכרו נא את דברי חז"ל, ואם המיר מו"ס ר"ל!

בגרמניה—משטר אנטי-שמי, ברוסיה—משטר

אנטי-דתי וב... תל אביב—משטר אנטי-חרדי, המפורסם הגרמנים שורפים בתו כנסיות ובתי מדרשות ומחללים כל קודש, הכופרים הרומים משחללים ברוסיה האדומה ובאמצעים שונים רופים את הכפירה על ההושבים, ובתל-אביב—עיר העברית הראשונה רוצים חברי העיריה לבטל את החנוך החרדי, כי בזמן שכל מסורות החנוך החרדי מתאבקים על קיומם וסכנת הסגר מרחפת עליהם, בזמן שמסורות החנוך החרדי בתל אביב נמצאים במצב כפף נורא ואין מקבלים תמיכה מן החוץ, בזמן כזה לא הגדירה עיריית תל אביב את תמיכתה בשבילם, "בזמן שכל מסורות החנוך מקבלים שש לאי לשנה, בערך, בעד כל ילד, מקבלים המסורות החרדים רק כליות ותצ, רבבות חרדים משלמים מס חנוך, רבבות לירות וזרמות לקופת העיריה מכיסו החרדים יש לו הזכות להצבור החרדי לתכוע מהעיריה שתתן אפשרות של קיום למסורות החנוך החרדים, יאסרו החרדים באופן ברור: הצבור החרדי בתל אביב לא יעבור בשקט להשערויה הצבורית הזאת! הצבור החרדי לא יחל להשלות את עצמו! פעם ולחמיד מוכרח לבא קץ וסוף לכל הענין הזה, או שהעיריה תיסד מחלקה חרדית מיוחדת וכל (המשך בעמוד ד')

בבתים המורחז לא נכנס לשום ישיבה, ואשר גם מראשי המורחז הרב עמיאל בעצמו הראה על העובדא הזאת, ולא עוד אלא כי הראה גם על העובדא שהמחנכים האלה מקומם לא יכיר אותם גם בהסתדרות המורחז, ובוה אישור את החנוך המקולקל של בתים המורחז, בא בעל המאמר כדרכו והביא רא"י מצעירים שנמרו מקודם את בית הספר הריאלי החכמוני בתל אביב והמה תלמידים מצוינים בישיבת חברון, אבל אנה נתחנכו הצעירים האלה? באיזה בית ספר של המורחז קבלו את חנוכם תורשית לימודם? אבל מלה חרפה נולדה, ישיבת הישוב החדש, בקס, קהלת" למצוא דבר הפך שברכה תוכל, זהו! עליו, ולהעביר לאם לאם את בני הישיבה ברא להם טפוס חדש של ישיבה יודעים שכל הישיבות הקדושות לא היו חרשות ולא ישיבות כי אם ישיבות שלמדו קראו ושנו כאלו, היו בארץ הקדושה, וכאלו, היו בגולה, אם בלואט של מתננים ואם בפולין של החסידים, והנה כעת ילד יולד להישיבות ויקרא שמו בישראל, ישיבות הישוב החדש, אדוניי הצינונים והמורחזים! את הכל החלפתם ואת הכל חללחם: בישראל ה"י שקל הקורש החלפתם אותו בשקל הצינוני, בישראל בזמן שנית המקדש ה"י קיום הביאו בכוריהם, באחם והחלפתם את הבאת בכורים בחקקל, את אשר מעולם אצל האומה הישראלית בשם, שבת קודש שניתם רק דקרות, יום השבת, יודעים הנכם

שכותב המאמר רואה את דורנו לדור זכאי,

דורנו הוא אותו הדור שזכה לגם גדול כזה אשר לא זכו לו כל הדורות מימי אביהם ועד היום וכו' החל מיוסע ואחריו, אבל ההבדל הגדול בין דורנו ובין הדורות הקודמים הוא באיכות המעשים והקרבנות וכאן זכינו להגם הגדול, שלא זכו לו כל הדורות הקודמים, כי בה בער, שהדורות הקודמים החל מיוסע ואחריו השופטים המלכים, ההשמואים הוכרחו להביא לקיום ההבטחה, קרבנות גם בגשם, בעשה לנו גם שלכבוש הארץ המובטחה לנו ממסיקים גם קרבנות כספים, זכינו למיעוט דשמיא כו' זהו הגם שאנו זכינו לו ולא הקודמים, ומה עשינו אנחנו ביחוד אנו הידעים והחרדים? ובכן עכוב הגאולה הוא רק מאת היהודים החרדים, אבל חבריו בהסתדרות הצינונית החל מהמורחז ועד השומר הצעירי כולם מתקונים לגאולה וראוים ביותר נגמם של דורות הקודמים, החל מיוסע השופטים כו' — עד — החשמונאים, לוונה עם דברי שפות כאלה אין כדאי, וגם לא היתה מטפל כלל במאמר הזה כי הן כמה סאמרים נדפסו בהעתון הניד שהסם הדורים מפותות וסכלות מבני אשר איש שם להם לב, אבל כוח המאמר שהנהו מחלל כבוד אבותיו הקדושים באולתו אמרתי שנכון להראות לו את שגגתו, ומדי דברי בעתון הניד ראיתי אותו מתמרמר על הקול ישראל על אשר הנהי חזון חכיפות על האמרה שהחנוך החרדי החדש

זה שהוא מיסודו של המורחז ועפ"י שטר הירש ו"ל אינו נותן אף תלמיד אחד לישיבה, מכיון שקול ישראל חזון חכיפות על אמרה זו ואיש לא מצא לנכון להכחשה הרי היא מתקבלת כאמת, אך אילו ה"י הקשר בין קול ישראל ובין מסורות התורה מהדור יחור, ה"י יודע בשיטות אשר בירושלם ישנם תלמידים מצוינים שגמרו קודם ארץ בית הספר התיכוני הריאלי החכמוני אשר בתל אביב.

היו כמה אחיות עינים ברברי הפשפפן הזה התי על עטו, קודם ערכוב את שפת הירש ז"ל בזה, בשעה שבאמת מבהים של שפת הירש ז"ל תמצאו כמה בחורים בישיבת מלך, מיר קלעצק ועוד, והבחרים האלה נתחנכו מקטנות בבהים האלה, ולא מצאתי גם בהקיי"ש שיכחיש את העובדא הזאת, וכאשר כותב המאמר הזה יודע בעצמו שהקרי מהדור יותר וקשריו מרובים את מסרי התורה החרדים, אבל בעל המאמר עשה רק ויוק קמן, כי בשעה שהקריש הראה וגם מראה חמיד על העובדא ששום צעיר מאלה שנתחנכו מ"ל ד"ו ת"ס

מענין הרבר שהמכותים שקמו מבין המורחזים ולובשים מעטה קנאה של תורת ה' רואים את כל העוונות והפשעים שחטאו ושפשעו רק החרדים חברי אגודת ישראל, ולעומת זאת המה מוכים במסגרים בנוגע לחבריהם הצינונים, כל הנענים שהסם רואים, יודעים לחלוח רק באוחם החרדים שלא רצו לחת ידם להסתדרות הצינונים, נמוקם אחם, כי הן שקודה מצוה ישוב ארץ ישראל (אם היא רק) כנגד כל התורה, והלאומיים הן על כמה ממלאים את המצוה הזאת, וממילא המה מקיימים את כל התורה, אבל היהודים החרדים אשר רק בתורת ה' חפצם ויודעים כי תורת ה' המילה ולא נתנה לחצאין, אי אפשר להגיד שכל אחד מקיים את כל התורה ולא יחטא ובכן יש מקום למכותיה המורחז.

מכות, מעין זה ראיתי ב"ההר"ג-ד ש"ז בהמאמר, גאולה והפלה הבונה את כל השקפתו על דברי חז"ל כהסוך גאולה לתפלה אינו נוק, ובא דהוכיח להיהדות החרדית שבעת אחרי אשר הקק"ל עשה, שטר מכירת המ"י ויסד מחלקת חרדים, על צד היתר עיסקא"י אין שום שאלה יותר ובכן הורדנו כלנו למדרגת של מחללים כצפוף הורדנו כדברי בעל הכוזרי: למצן ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה וכו' איורה אדמה: אדמת ארץ ישראל, אבל היא בירי זרים והצו ניתן לפדותה ואנו מחללים וקוראים קריאת שמע ואין אנו שומעים באזנינו ואין אנו מבינים ומשכילים בלבנו מה שאנו אומרים בפינו אשר נשבע ה' לאבותינו לתת להם.

בעל המאמר שכח כפי הנראה מקודם דבר קמן שהמסמא של הסוכך גאולה לתפלה, היתה צריכה להיות כל הסוכך תפלה לגאולה, כי מקודם אנו מתפללים נא ישראל ובכן הדין ה"י נותן להסמך את התפלה לגאולה ולא את הגאולה לתפלה, אבל כשאנו סומכים, הנה סומכים את המפל להעיקר וכן אמרו חז"ל כל הסוכך גאולה לתפלה אינו נוק כדומר כל מי שתפלתו היא העיקר וסוכך אלי את בקשתו על גאולתו ועל פדות נפשנו אינו נוק, אבל לא כמו כותב המאמר, גאולה ותפלה שקפצה זו התפלה ודל על כל הפרשה של "והי אם שמוע השמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם כו' השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועברתם כו' וחרה אף ה' בכם כו' ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה מרוע לא שאל כותב המאמר הזה את שאלתו איזה אדמה? ולא השיב את תשובתו שאדמת ארץ ישראל היא, ואם הנהו מיפת וצווק, או לנו מיום מיום הדין, עלי להשיב לו רק אוי לנו מיום התיכחה שמכותים קמו שרואים את קיסם בין שיני החרדים לקורה גדולה, אבל את הקורה בין חבריהם הצינונים אינם רואים אף בתור קיסם, ולא עוד אלא

רשימות למצב

בנוכח לא לו.

ועד הקהלה של כנסת ישראל נכנס ביום החמישי האחרון בנבול שאינו שלו עם פרסום הפקודה שכל כתי החלמוד תורה יסגרו, פקודה זו הרגיזה מאד את היהדות החרדית כי כידוע אין בין חברי הנהלת הקהלה החפשיית אף אחד אשר שולח את בני החלמוד תורה והועד הקהלה ביסודו הוא נגד חנוך החרדי של בתי החלמוד תורה, וממילא לא דא אף פעם לקיומם, ולא עוד אלא אף אם באו לידיו כספים מאת הממשלה דתת אוכל יידיים עניים מחלק הוא את הכסף דוקא עבור בתי ספר החפשיים ומתענים נגמרי מהתלמידים העניים הוסיפים בבתי החלמוד תורה, ובכל זאת היתה זו החוצפה לפרסם פקודה שבתי החלמוד תורה יסגרו, אבל לשבחה של ירושלים ושלבחה של מנהלי בתי החלמוד תורה יש ציון שאף תמיד תורה אחת לא נשמעה לפקודה חצופה זו שניתנה מאנשים שאין להם כל קשר ויקה אל מסורות התורה, אולי תועיל עמידה אמיצה זו של מנהלי בתי החלמוד תורה שועד הקהלה לא יקח לו דהבא ממכות שאינה שלו.

דבר השוה לכל נפש.

לכל פעולה אשר ועד הקהלה החפשיית עושה בירושלם בהכרח שוה פוגע בכוניות היהודים החרדים אשר אינם יכולים מעטים דתים להיות חברים

החפשיית דואנים לעצמם להכין להם מקום לקבורה דוקא בבית הקברות של היהדות החרדית...

לא לחנם...

— לא לחנם הלך דוריר אצל עורב אלא מפני שהוא מינו.

אמרה זו הולמת מאד את ההסכם שנעשה בין מערכת, הצופה ומערכת עתוני, הסתדרות העובדים, אומ"י, וגה"ת אחרי הפסקת, הצופה, שנחתמים למנויי הצופה את עתוני השמאל.

לא לחנם הלך, אלא מפני שהוא מינו—אנו לא ראינו מתחילת הופעת, הצופה הברד גדול בינו לבין עתוני, ההסתדרות" לגבי עניני היהדות החרדית, ויחסו של הצופה הוא לפעמים עוד יותר גרוע מיחסם של עתוני השמאל, אם עתוני השמאל הקבועים בשופחם והשקפתם השונים כבר עם המציאות שיש לתת מקום גם ליהדות החרדית הרי נא כן, הצופה של המורחז החותר בכל מאמציו נגד הכרת קיומה של היהדות החרדית הבלתי תלויה בהאינמטציה של החפשיים.

ההסכם הוא מתאים ואופני, עורכי הצופה נא היה מספיק בשבים לתת למנוייהם עתון כלי אלא דוקא עתון שמאלי.

יכול להיות שמסרתם היא לטובת המנויים שיוכלו לקבל במוצאי שבת עתון טרי, אם וזו הכוונה הרי מתאים דרך באמת האמרה של לא לחנם הלך הוריר אצל העורב אלא מפני שהוא מינו.

בברוסיא חסובייטית. מלפני זמן פרסם, המשקיף ידיעה שבבית הבראה מוצא של, הסתדרות העובדים התחיל חריר ליבויק העובד שם להנהיג שבשבת יעשו קידוש. פעם התאכסן שמה אחד ממנהלי, ההסתדרות, כשראה את זאת נער בן-יפה על שפרשים דחדש את הקירקליית של הדור העבר והוא אמר שהוא יבטל את זה על ידי ראשי, ההסתדרות...

האין בזה משום מעשי הסובייטים ברוסיא משמירי הדת, וכוה הוא המצב בארץ הקודש, מעשים כאלה ללחום נגד הנהגת קודש בשבת קידוש נעשים בחונים הצינונים שלנו בארץ ישראל, מצב ענום ומדאיב דבלי נשוא.

עוד לאותו הצעיר בויער. הצעיר בויער מעשרות, שבחיו חשבוהו ליהודי ושאריו מזה נודע שאמו נוצריה ונלקח לבית הקברות הנוצרי, אשר התעכבנו כבר ע"ז בריסותינו בשבוע שעבר, מספר העתון, הגה:

האב לפי עדותו היה ציוני נאמן בגרמניה ומעדות על כך התעדות של קרן היסוד התלויות במסגרת על קידות ביתו... הוספה זו של העתון, הגה"ת אורני המורחז משימה את התמנה הענוסה ומתוה את הקי האופייני המכאיב ומעליב, — ציוני נאמן עם תעודות קרן היסוד על קירות ביתו ונשוי לאשה נוצרית ומקים בנים פסולים בשביל ארץ הקודש, ובתהוות שבונו אנו חיים בארץ הקודש, רועשם

בבית הבראה מוצא של, הסתדרות העובדים התחיל חריר ליבויק העובד שם להנהיג שבשבת יעשו קידוש. פעם התאכסן שמה אחד ממנהלי, ההסתדרות, כשראה את זאת נער בן-יפה על שפרשים דחדש את הקירקליית של הדור העבר והוא אמר שהוא יבטל את זה על ידי ראשי, ההסתדרות...